
Wykaz ważniejszych publikacji ks. prof. Bronisława Mierzwińskiego.

Warszawskie Studia Pastoralne 3, 308-318

2006

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Wykaz ważniejszych publikacji ks. prof. Bronisława Mierzińskiego

Książki

La famille, cellule active de l'Eglise. L'expérience française de l'après-guerre (1945–1970), Berne 1973, s. 353 (rozprawa doktorska).

Istota mężczyzny we wspólnocie życia rodzinnego. Studium teologiczno-pastoralne, Wrocław 1988, 3 części: s. 184 + s. 256 + s. 188 (rozprawa habilitacyjna).

Mężczyzna – mąż – ojciec, Otwock 1996, s. 266.

Mężczyzna, istota nieznaną, Warszawa 1999, s. 280.

Kościół wobec problemu bezrobocia. Studium z zakresu teologii pastoralnej, Warszawa 2004, s. 443.

Opracowanie całościowe o charakterze podręcznikowym

Elementy teologii praktycznej małżeństwa i rodziny, w: *Teologia małżeństwa i rodziny*, red. Kazimierz Majdański, t. 1. Warszawa 1980, s. 157–254.

Publikacje monograficzne w pracach zbiorowych

Małżeństwo, w: *Katolicyzm A–Z*, red. Zbigniew Pawlak, Poznań 1982, s. 242–249 (wyd. 2–1989).

Pastoralne aspekty „Familiaris consortio”. Analiza teologiczno-pastoralna adhortacji, w: *Wychowanie do miłości*, red. Kazimierz Majdański, Warszawa 1987, s. 121–134.

Formy duszpasterstwa rodzin, w: Komisja Episkopatu Polski Duszpasterstwa Ogólnego, *Ewangelizacja wspólnoty małżeńskiej i rodzinnej. Program duszpasterski na rok 1993/1994*, Katowice 1993, s. 403–416.

- Ojcostwo Boże i ludzkie*, w: „*Pukam do drzwi Waszych domów i pragnę się z Wami spotkać*”. Rozważania na temat *Listu do Rodzin Ojca Świętego Jana Pawła II*, Warszawa 1994, s. 87–112.
- Asceza w życiu małżeńskim i rodzinnym*, w: *Nauki o rodzinie*, red. Jan Antoni Kłys, Szczecin 1995, s. 66–74.
- Jan Paweł II – przyjaciel rodziny*, w: *Dwadzieścia lat nauk o rodzinie. Obchody XX-lecia Instytutu Studiów nad Rodziną ATK w Łomiankach*, Warszawa 1995, s. 37–43.
- „*Evangelium vitae*” – *przeżycie encykliki wobec problemów współczesnego świata*, w: *Ewangelia życia. Materiały z sesji naukowej na temat encykliki Evangelium vitae*, Bielsko–Biała 1996, s. 19–46.
- Mężczyzna w poszukiwaniu swojej tożsamości*, w: *Kobieta i mężczyzna w rodzinie*. Materiały z konferencji naukowej zorganizowanej przez Komisję Teologiczną Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk oraz Studium Rodziny Papieskiego Wydziału Teologicznego w Poznaniu 13.05.1995, Poznań 1996, s. 88–110.
- Służba życiu w strukturach diecezjalno-parafialnych*, w: „*Evangelium vitae*” – *ocaleniem rodziny*, red. Kazimierz Majdański, Stanisław Stefanek, Częstochowa 1997, s. 145–155.
- Rola ojca w rodzinie*, w: Komisja Duszpasterska Episkopatu Polski. *Wierzę w Boga Ojca. Program duszpasterski na rok 1998/1999*, Katowice 1998, s. 175–194.
- Apostolat rodzinny* /hasło/, w: *Słownik małżeństwa i rodziny*, red. Edward Ozorowski, Warszawa–Łomianki 1999, s. 22–25.
- Duszpasterstwo rodzin* /hasło/, w: *Słownik małżeństwa i rodziny*, red. Edward Ozorowski, Warszawa–Łomianki 1999, s. 100–101.
- Ojciec* /hasło/, w: *Słownik małżeństwa i rodziny*, red. Edward Ozorowski, Warszawa–Łomianki 1999, s. 314–321.
- Sakrament małżeństwa*, w: *Katechizm dla dorosłych. Polska adaptacja Katechizmu Kościoła Katolickiego*, Kraków 1999, s. 147–159.
- „*Mężczyzna jest powołany, aby żył w świadomości swego daru oraz roli męża i ojca*” (FC 25). *Tajemnica ojcostwa*, w: *Międzynarodowy Kongres „O godność ojcostwa”*. Warszawa 5–7.11.1999, Gdańsk 2000, s. 67–79.

- Zjawisko bezrobocia i jego skutki w życiu rodzinnym*, w: Komisja Duszpasterska Episkopatu Polski, *Nowa ewangelizacja u progu Trzeciego Tysiąclecia. Program duszpasterski na rok 2000/2001*, Katowice 2000, s. 286–300.
- Józef z Nazaretu wzorem mężczyzny, męża i ojca*, w: *W służbie rodziny*, red. Robert Bieleń, Warszawa 2000, s. 259–288.
- Polskie znaki czasu*, w: Komisja Duszpasterstwa Ogólnego Konferencji Episkopatu Polski, *Poznać Chrystusa. Program duszpasterski na rok 2001/2002*, Katowice 2001, s. 28–54.
- Kościół wobec zjawiska bezrobocia w Polsce*, w: *Katolicyzm polski na przełomie wieków. Mity, rzeczywistość, obawy, nadzieje*. Materiały z I-szej Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Zakładu Filozofii Chrześcijańskiej UAM w Poznaniu 21–23.11.2000, red. Józef Baniak, Poznań 2001, s. 135–163.
- Funkcja pasterska Kościoła polskiego w ostatnim dwudziestolecu (z accentowaniem duszpasterstwa rodzin)*, w: *W trosce o Kościół i naród. Dziedzictwo Prymasa Tysiąclecia. Dwadzieścia lat Kościoła w Polsce w okresie funkcji prymasowskiej Kardynała Józefa Glempa*. Materiały z sympozjum 25.04.2001, red. Stanisław Urbański, Warszawa 2001, s. 57–72.
- Specyfika polskich znaków czasu*, w: *Duszpasterstwo, a wyzwania XXI wieku*. Materiały z Sympozjum Pastoralistów Polskich. Kielce, 22–24.04.2001, red. Jerzy Ostrowski, Kielce 2001, s. 63–94 (seria Forum Pastoralne nr 1).
- Duszpasterstwo rodzin* (współautorzy: Józef Wilk, Robert Bieleń), w: *Teologia pastoralna*, t. 2, *Teologia pastoralna szczegółowa*, red. Ryszard Kamiński, Lublin 2002, s. 403–442.
- Duszpasterstwo bezrobotnych*, w: *Teologia pastoralna*, t. 2, *Teologia pastoralna szczegółowa*, red. Ryszard Kamiński, Lublin 2002, s. 313–331.
- Zjawisko bezrobocia, a życie rodzinne*, w: *Rodzina w jednoczącej się Europie*, red. Władysław Nowak, Michał Tunkiewicz, Olsztyn 2003, s. 35–48.
- Święty Józef jako orędownik i wzór mężczyzny i ojca*, w: *Duchowość św. Józefa z Nazaretu*, red. Marek Chmielewski, Lublin 2003, s. 161–185.

- Bezrobocie jako problem rodzinny*, w: *Rodzina polska u progu trzeciego tysiąclecia*, red. Władysław Majkowski, Warszawa 2003, s. 45–63.
- Czy rodzina XXI wieku potrzebuje ojca?*, w: *Osoba–małżeństwo–rodzina u progu XXI wieku*, red. Kazimierz Wolsza, Opole 2003, s. 101–116.
- Pomóc rodzinie dotkniętej bezrobociem*, w: *Oblicze współczesnej rodziny polskiej*, red. Bronisław Mierzwiński, Ewa Dybowska, Kraków 2003, s. 99–130.
- Kwestia pracy i bezrobocia w nauczaniu papieża Jana Pawła II*, w: *Sytuacja Kościoła w zjednoczonej Europie*, red. Edmund Robek, Warszawa 2005, s. 233–264.
- Wpływ bezrobocia na funkcje ojca w rodzinie*, w: *Rodzina drogą Kościoła*. Księga Jubileuszowa na 25-lecie posługi pasterskiej Biskupa Łomżyńskiego Stanisława Stefanka TChr, red. Mieczysław Ozorowski, Wojciech Nowacki, Łomża 2005, s. 363–378.
- Znaczenie pierwszych wspólnot chrześcijańskich w refleksji nad kościelnymi ruchami odnowy* (art. opublikowany wspólnie z Jackiem Czaplickim), w: *Dziś i jutro ruchów kościelnych*, red. Wojciech Nowacki, Jacek Czaplicki, Pelplin 2005, s. 127–143.
- Aktywna troska Kościoła o bezrobotnych*, w: *Prawo do pracy a polityka społeczna*. Materiały z konferencji zorganizowanej przez Katedrę Polityki Społecznej KUL 20.04.2005, red. Jan Mazur, Lublin 2005, s. 141–151.

Wybrane artykuły naukowe

- Formy duszpasterstwa rodzin*, „Ateneum Kapłańskie” 1974 R. 66 T. 83 z. 395, s. 406–420.
- Problemy rodziny*, „Collectanea Theologica” 1974 R. 44 fasc. 3, s. 86–89.
- Specjalistyczne aspekty problemu antykoncepcji*, „Collectanea Theologica” 1977 R. 47 fasc. 1, s. 165–173.
- Aktualność zagadnienia rodziny jako podmiotu duszpasterstwa*, „Poznańskie Studia Teologiczne” 1978 T. 2, s. 121–128.

- Mężczyzna we wspólnocie rodzinnej*, „Miesięcznik Kościelny Archidiecezji Poznańskiej” 1979 R. 30 nr 4, s. 80–91.
- Rola rodziny w przekazywaniu wiary*, „Chrześcijanin w Świecie” 1981 R. 13 nr 98, s. 63–81.
- Audytorzy na Synodzie*, „Ateneum Kapłańskie” 1981 R. 73 T. 97 z. 435, s. 40–51.
- Problemy małżeństwa i rodziny na V Synodzie Biskupów w Rzymie*, „Communio” 1981 R. 1 nr 5, s. 109–127.
- Mężczyzna we wspólnocie rodzinnej. Refleksje pastoralne*, „Poznańskie Studia Teologiczne” 1981 T. 3, s. 139–154.
- Zadania rodziny chrześcijańskiej w świecie współczesnym. „Elenchus propositionum” jako synteza refleksji V Synodu Biskupów w Rzymie*, „Collectanea Theologica” 1982 R. 52 fasc. 1, s. 126–136.
- Ewangelizacja w rodzinie w świetle „Familiaris consortio”*, „Chrześcijanin w Świecie” 1982 R. 14 nr 110, s. 16–29.
- Familienpastoral in Polen*, „Klerusblatt” 1983 R. 63 nr 6, s. 150–155; nr 7, s. 177–179.
- Pastoralne aspekty „Familiaris consortio”*, „Ateneum Kapłańskie” 1984 R. 76 T. 103 z. 449, s. 26–44.
- Rola ojca w rodzinie. Aspekty teologiczno-pastoralne*, „Communio” 1986 R. 6 nr 6, s. 56–73.
- Problemy osób rozwiedzionych w świetle adhortacji Jana Pawła II „Familiaris consortio”*, „Collectanea Theologica” 1988 R. 58 fasc. 1, s. 118–125.
- Nieobecność ojca w rodzinie*, „Chrześcijanin w świecie” 1988 R. 20 nr 183, s. 31–45.
- Pojęcie, zadania i problemy duszpasterstwa rodzin w Polsce*, „Kwartalnik katolicko-społeczny” 1988 R. 1 nr 1, s. 18–27.
- Kościół katolicki w trosce o rodzinę polską*, „Z Pomocą Rodzinie” 1990 nr 5, s. 5–11.
- Cywilizacja życia – Kościół sługą życia*, „Z Pomocą Rodzinie” 1990 nr 6, s. 81–82.

- Odpowiedzialne rodzicielstwo, a planowanie rodziny*, „Z Pomocą Rodzinie” 1991 nr 1, s. 12–23.
- Mężczyzna w nauczaniu Jana Pawła II – cz. I*, „Z Pomocą Rodzinie” 1991 nr 2, s. 16–26.
- Mężczyzna w nauczaniu Jana Pawła II – cz. II*, „Z Pomocą Rodzinie” 1991 nr 4, s. 100–112.
- Wychowanie do życia w rodzinie chrześcijańskiej. Refleksje dotyczące projektowanej katechezy dla młodzieży IV klasy licealnej*, „Katecheta” 1991 R. 35 nr 3, s. 146–153.
- Refleksje na temat pornografii*, „Katecheta” 1992 R. 36 nr 3, s. 148–151.
- Rola ojca w procesie wychowania dzieci*, „Katecheta” 1992 R. 36 nr 4, s. 245–251.
- Istotna rola mężczyzny we wspólnocie życia rodzinnego – cz. I*, „Z Pomocą Rodzinie” 1992 nr 2, s. 56–66.
- Bezrobocie, a rodzina*, „Katecheta” 1993 R. 37 nr 2, s. 116–120.
- Kobieta w refleksji teologiczno-pastoralnej*, „Chrześcijanin w Świecie” 1993 R. 23 nr 4, s. 26–38.
- Kościół katolicki wobec Międzynarodowego roku Rodziny*, „Katecheta” 1994 R. 38 nr 1, s. 1–6.
- Refleksje duszpasterskie na temat pornografii. Tak – życiu, tak – prawdzie*, „Biuletyn IsnaR” 1994 nr 7, s. 27–34.
- Wychowanie do miłości – podstawowe cechy wychowawcy*, „Katecheta” 1994 R. 38 nr 4, s. 208–210.
- Apostolat rodziny chrześcijańskiej*, „Katecheta” 1995 R. 39 nr 1, s. 1–8.
- Wspólnoty rodzin – znakiem czasu*, „Ateneum Kapłańskie” 1995 R. 87 T. 124 z. 516, s. 227–241.
- Posługa słowa w odniesieniu do małżeństwa i rodziny*, „Materiały Homiletyczne” 1995 nr 152, s. 166–174.
- Rola ojca w świetle Starego Testamentu*, „Ethos. Kwartalnik Instytutu Jana Pawła II” Lublin 1996 R. 9 nr 33–34, s. 234–246.
- Zakwestionowanie pojęcia Boga jako Ojca w XX wieku*, „Studia Theologica Varsaviensia” 1996 R. 34 nr 1, s. 81–97.

- Teoretyczne podstawy doradztwa rodzinnego. Mężczyzna jako mąż i ojciec*, „Problemy Poradnictwa Psychologiczno-Pedagogicznego” 1996 nr 2, s. 5–32.
- Psychika mężczyzny w porównaniu z psychiką kobiety*, „Katecheta” 1996 R. 40 nr 4, s. 237–243.
- Formacja alumnów w seminariach duchownych do duszpasterstwa rodzin*, „Horyzonty Wiary” 1997 R. 8 nr 1, s. 35-49.
- Kim dla was jest Jezus Chrystus?*, „Katecheta” 1997 nr 2, s. 112–114.
- Szczęście w małżeństwie – mit czy rzeczywistość?*, „Katecheta” 1997 R. 41 nr 3, s. 181–185.
- Specyfika roli ojcowskiej w wychowaniu seksualnym*, „Studia nad Rodziną” 1997 R.1 nr 1, s. 101–111.
- Problem dominacji mężczyzny nad kobietą w Biblii*, „Katecheta” 1997 R. 41 nr 4, s. 244–248.
- Niektóre formy duszpasterstwa rodzin we współczesnej Francji*, „Studia Theologica Varsaviensia” 1998 R. 36 nr 1, s. 221–229.
- Działalność duszpasterska. Współpraca Kościoła i rodziny w przygotowaniu dzieci i młodzieży do życia w małżeństwie i rodzinie*, „Studia nad Rodziną” 1998 R. 2 nr 1, s. 79–91.
- Antropologiczne aspekty funkcji ojca w rodzinie*, „Pedagogia Christiana” 1998 nr 2, s. 190–199.
- Le phénomène du chômage en Pologne aujourd’hui*, „Responsables” 1999 nr 307, s. 11–13.
- Kościół wobec zjawiska bezrobocia. Dom Bezrobotnych w Tuluzie jako przykład integracji społecznej*, „Studia Theologica Varsaviensia” 1999 R. 37 nr 2, s. 193–202.
- Tajemnica ojcostwa*, „Głos dla Życia. Magazyn służby życiu i rodzinie” 1999 nr 6, s. 4–5.
- Le phénomène du chômage en Pologne aujourd’hui*, „Annales de Notre Dame de la Salette” 1999 nr 156, s. 22–23.
- Zakwestionowanie pojęcia Boga jako Ojca w XX wieku*, „Studia nad Rodziną” 1999 R. 3 nr 2, s. 71–86.

- Zjawisko bezrobocia i jego skutki w życiu rodzinnym*, „Horyzonty Wiary” 2000 R. 11 nr 1, s. 39–53.
- Problematyka bezrobocia w nauczaniu Jana Pawła II*, „Homo Dei” 2000 R. 70 nr 2, s. 75–88.
- Bronią bezrobotnych. Analiza dokumentów Episkopatu Francji*, „Horyzonty Wiary” 2000 R. 11 nr 2, s. 17–33.
- Nowa teologia pracy jako zadanie Kościoła*, „Collectanea Theologica” 2000 R. 70 nr 3, s. 71–88.
- Mężczyzna jako mąż i ojciec. Cz. 1.*, „Katecheta” 2000 R. 44 nr 10, s. 19–23.
- Mężczyzna jako mąż i ojciec. Cz. 2.* Postulaty pedagogiczne, „Katecheta” 2000 R. 44 nr 11, s. 21–27.
- Pedagogizacja małżonków. Relacje między mężczyzną a kobietą w małżeństwie*, „Pedagogia Christiana” 2000 nr 1, s. 189–206.
- Rodzina w przepowiadaniu*, „Przegląd Pastoralno-Homiletyczny” 2000 nr 4, s. 111–121.
- Współczesna koncepcja teologii praktycznej małżeństwa i rodziny*, „Teologia praktyczna” 2001 T. 2, s. 89–103.
- Jan Paweł II wobec problemu bezrobocia*, „Łódzkie Studia Teologiczne” 2001 T. 10, s. 99–108.
- Duszpasterstwo bezrobotnych*, „Currenda. Pismo Urzędowe Diecezji Tarnowskiej” 2002 R. 152 nr 1, s. 95–107.
- Wpływ bezrobocia na życie małżeńskie i rodzinne*, „Currenda. Pismo Urzędowe Diecezji Tarnowskiej” 2002 R. 152 nr 1, s. 108–123.
- Kim dla was jest Jezus Chrystus. Refleksje antropologiczno-pastoralne*, „Miesięcznik Pastorski Płocki” 2002 R. 87 nr 10, s. 462–471.
- Duszpasterstwo bezrobotnych*, „Wiadomości Archidiecezji Gnieźnieńskiej” 2002 R. 57 nr 5–6, s. 436–446.
- Wpływ bezrobocia na życie małżeńskie i rodzinne*, „Wiadomości Archidiecezji Gnieźnieńskiej” 2002 R. 57 nr 5–6, s. 423–436.
- Być bezrobotnym*, „Znaki Nowych Czasów” 2003 nr 3, s. 15–22.
- Blaski i cienie współczesnej rodziny polskiej*, „Homo Dei” 2003 R. 73 nr 4, s. 28–41.

Duszpasterz wobec sytuacji współczesnej rodziny polskiej, „Teologia praktyczna” 2003 T. 4, s. 281–295.

Odpowiedzialność za udział w życiu publicznym w świetle nauki Kościoła (art. opublikowany wspólnie z Małgorzatą Witkowską), „Społeczeństwo” 2004 R. 14 nr 2, s. 371–398.

Teologia pastoralna czy teologia praktyczna. Spór o nazwę czy o koncepcję?, „Ateneum Kapłańskie” 2005 R. 97 T. 144 z. 576, s. 224–233.

Zadania duszpasterskie wobec zjawiska bezrobocia w Polsce, „Ateneum Kapłańskie” 2005 R. 97 T. 144 z. 577, s. 488–502.

Kwestia bezrobocia w ujęciu Jana Pawła II, „Rynek Pracy”. Numer specjalny: *Praca w nauczaniu Jana Pawła II 2005*, s. 37–60.

Teologia pastoralna czy teologia praktyczna. Spór o nazwę czy o koncepcję?, „Warszawskie Studia Pastoralne” 2005 nr 1, s. 7–16.

Wybrane recenzje w czasopismach

Tęsknota i głód. O ludziach żyjących w związkach niesakramentalnych. Red. Mirosław Paciuszkiewicz, Maryla Topaczewska-Metelska, Wacław Wasilewski. Warszawa 1993, „Ateneum Kapłańskie” 1994 R. 86 T.122 z. 511, s. 606–610.

Rodzina, więź i norma. Międzynarodowe sympozjum Naukowe, Lyon, 10–11 maja 1996 r., „Studia Theologica Varsaviensia” 1997 R. 35 nr 1, s. 273–276.

Denis Sonet: Découvrons l’amour, „Studia nad Rodziną” 1998 R. 2 nr 1, s. 187–188.

Jan Przybyłowski: Znaczenie nowej ewangelizacji dla duszpasterstwa młodzieży. Studium pastoralne. Lublin 2001, „Studia Włocławskie” 2001 T. 4, s. 452–454.

Adam Skreczko: Troska Kościoła katolickiego w Polsce o małżeństwo i rodzinę w okresie Wielkiej Nowenny (1957–1966). Studium teologiczno-pastoralne. Białystok: Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku 2002, „Collectanea Theologica” 2004 R. 74 nr 4, s. 232–238.

Recenzje habilitacyjne

- Krystian Wojcacek: *Kształtowanie katolickiej koncepcji małżeństwa w diecezjalnym studium rodziny. Studium pastoralne* (ATK 1998).
- Jan Przybyłowski: *Znaczenie nowej ewangelizacji dla duszpasterstwa młodzieży. Studium pastoralne* (UKSW 2000).
- Ryszard Hajduk: *Kształtowanie relacji międzyosobowych w Kościele jako *communio fidelium** (UKSW 2001).
- Józef Augustyn: *Wychowanie do czystości i celibatu kapłańskiego* (PWT Warszawa 2002).
- Adam Skreczko: *Troska Kościoła katolickiego w Polsce o małżeństwo i rodzinę w okresie Wielkiej Nowenny (1957–1966). Studium teologiczno-pastoralne* (UKSW 2003).
- Wiesław Przygoda: *Postęga charytatywna Kościoła w Polsce* (KUL 2004).

Wybrane wykłady i wystąpienia na sympozjach naukowych

- Kongres Międzynarodowy, zorganizowany przez Instytut Studiów nad Rodziną ATK „*Evangelium vitae*” – encyklika *ocalenia współczesnej rodziny i świata*. Warszawa 22-24.11.1996. Referat: *Służba życiu w strukturach diecezjalno-parafialnych*.
- Międzynarodowe sympozjum Naukowe w Lyonie *La famille, lien et norme*. Lyon 10-11.05.1996. Udział w dyskusji na forum.
- Sympozjum organizowane przez ISNR nt. *Płciowość w wychowaniu integralnym. Studium dokumentu Papieskiej Rady ds. Rodziny Ludzka płciowość: prawda i znaczenie*. Warszawa 18–19.05.1996. Referat: *Specyfika roli ojcowskiej w wychowaniu seksualnym dziecka na tle wychowania integralnego*.
- Konferencja naukowa dla dyplomatów języka francuskiego akredytowanych w Bonn. Bonn 21.02.1997. Konferencja: *Les valeurs permanentes de la famille chrétienne*.

- Uniwersytet we Fryburgu Szwajcarskim.10.07.1997. Wykład gościnny: *Pastorale familiale en Pologne. Recherches scientifiques et action pastorale.*
- Ogólnopolska Sesja Naukowa dla rodziców, nauczycieli, katechetów i wychowawców zorganizowana przez Podyplomowe Studium Nauk o Rodzinie Instytutu Studiów nad Rodziną ATK *Zadania rodziny, szkoły i Kościoła w przygotowaniu dzieci i młodzieży do życia w małżeństwie i rodzinie.* Warszawa 21-22.11.1997. Referat: *Działalność duszpasterska. Współpraca Kościoła i rodziny w przygotowaniu dzieci i młodzieży do życia w małżeństwie i rodzinie.*
- X-e colloque de la Fondation Jean Rhodain: *Maitriser les violences. Le combat de la charité.* Lourdes 9-12.12.1998. Udział z wystąpieniami na zebraniu plenarnym i w grupie dyskusyjnej.
- Sesja naukowa *Oblicza ojcostwa* organizowana przez Międzywydziałowe Podyplomowe Studium Rodziny KUL. Lublin 2.10.1999. Referat: *Dlatego zginam kolana moje przed Ojcem, od którego pochodzi wszelkie ojcostwo w niebie i na ziemi” (Ef 3,14-15). Ojcostwo Boże źródłem i wzorem ojcostwa ziemskiego.*
- Międzynarodowy Kongres *O godność ojcostwa* zorganizowany przez Human Life International Europa przy współpracy Rady ds. Rodziny Episkopatu Polski, Senackiej Komisji Rodziny i Polityki Społecznej oraz Forum Kobiet Polskich. Warszawa 5.11.1999. Referat: *„Mężczyzna jest powołany, aby żył w świadomości swego daru oraz roli męża i ojca” (FC 25). Tajemnica ojcostwa.*
- Międzynarodowe Sympozjum Naukowe z okazji 50-lecia Polskiej Misji Katolickiej w Szwajcarii: *Powołanie duchowe narodów: Polska.* Fryburg 28-29.10.2000. Referat: *Université de Fribourg et Mission catholique polonaise, années 1968-1973.*
- I-sza Ogólnopolska Konferencja Naukowa *Katolicyzm polski na przełomie wieków: mity – rzeczywistość – obawy – nadzieje.* Konferencja organizowana przez Zakład Filozofii Chrześcijańskiej Wydziału Teologicznego UAM. Poznań 21-23.11.2000. Referat: *Bezrobocie wyzwaniem dla Kościoła w Polsce współczesnej.*